

PROGRAM POMOCI RODINÁM 2020

**Volebný program hnutia
SME RODINA**

I. RODINA A SOCIÁLNE SLUŽBY

RODINA

Rodina je stále na najvyššom mieste v hodnotovom rebríčku ľudí na Slovensku. Rodina je základnou stavebnou bunkou každej spoločnosti. Opakovane to potvrdzujú prieskumy verejnej mienky. Dáva nám istotu, zázemie a naplnenie života bez ohľadu na to, akú má kto z nás rodinu.

Slovo rodina sa skloňovalo od samého začiatku vzniku hnutia, veď aj jeho názov odrzkadľuje naše priority. Za rodinu považujeme muža, ženu a deti. Odmietame experimenty s rodinou a s deťmi. Budeme bojovať proti ohrozovaniu našich rodín zvonka (islamská invázia do Európy) a zvnútra (oligarchický systém spoločnosti, rodové experimenty, juvenilná justícia, hazardné hry, drogové závislosti, neúnosná sociálna situácia, exekúcie, rozkradnuté zdravotníctvo, nevýkonné školstvo, zlý demografický vývoj).

RODINNÁ POLITIKA

Rodinná politika je vzťah štátu k rodine a je najmä o tom, ako štát rodinu ovplyvňuje. Rodina je pre občanov najdôležitejšia hodnota, takže je povinnosťou štátu dať rodinnej politike postavenie a pozornosť, ktorá zodpovedá očakávaniam ľudí. V prvom rade má byť rodinná politika uvedomelá a predovšetkým prorodinná. Jej základným cieľom je pomôcť tomu, aby rodina fungovala a zabezpečovala svoje funkcie vrátane základného zabezpečenia členov rodiny. Pomoc štátu v sociálnej a rodinnej politike ukazuje na vyspelosť spoločnosti, jej priority a poukazuje na hodnoty, ktorými sa riadi.

Vo vzťahu k rodinnej politike máme byť rodinne citiaci. Celý systém fungovania by mal vyzeráť nasledujúco: Mladý pár sa zosobáša, založí si rodinu, narodí sa deti, o ktoré sa rodičia zodpovedne (s pomocnou sociálnou rukou štátu) starajú a vychovávajú z nich slušných ľudí a občanov. Keď pár zostarne, tak sa deti zas starajú o rodičov a samy si založia vlastné rodiny. A takto to funguje z generácie na generáciu...

ÚLOHA ŠTÁTU VO VZŤAHU K RODINNEJ A SOCIÁLNEJ POLITIKE

Štát má v prvom rade rodiny chrániť a podporovať, aby fungovali. Štát by mal svoj vplyv vo vzťahu k rodine využívať správnym smerom a mal by prijímať pravidlá, ktoré rodinu neoslabujú. Predkladáme ucelený systém sociálnej a rodinnej podpory tak, aby pomoc a podpora štátu prichádzali vždy včas, v každej životnej situácii, aby boli komplexné a dostupné.

Sociálna pomoc a podpora je služba, ktorá nesmie robiť z ľudí rukojemníkov úradov. Nesmie robiť z občanov prosebníkov, ktorí dostávajú pocit, že sú na príťaž. Tak to totiž vo veľkej miere funguje dnes. Pomoc od štátu je služba, ktorá je definovaná v jednoduchých a prehľadných zákonoch jednoznačne, bez možnosti rôznych výkladov. Naším cieľom je pripraviť a presadiť taký model sociálnej politiky, ktorý pri každej forme podpory legislatívne pokryje všetky skupiny ľudí, ktorých sa týka, tak aby si každý občan

vybral spôsob čerpania, aký mu najviac vyhovuje. Pomoc štátu v sociálnej a rodinnej politike ukazuje na vyspelosť spoločnosti, jej priority a poukazuje na hodnoty, ktorými sa riadi. Prioritou hnutia SME RODINA sú všetky rodiny. Mladé začínajúce rodiny s deťmi, ale takisto tie, kde sa už deti starajú o svojich rodičov v seniorskom veku. Ako parlamentné hnutie sa prostredníctvom legislatívnych návrhov usilujeme pomôcť čo najväčšiemu počtu ľudí.

SOCIÁLNY ŠTÁT TU MUSÍ BYŤ PRE OBČANA OD KOLÍSKY PO HROB

V sociálnej oblasti chceme, aby štát chránil občana od narodenia až po jeseň života každého z nás s dôrazom na najzraniteľnejšie skupiny:

- mladé rodiny,
- deti,
- osamelých rodičov,
- ZŤP – zdravotne ťažko postihnutých,
- seniorov.

PODPORA PRE MLADÉ RODINY A DETI DO 6 ROKOV (V PREDŠKOLSKOM VEKU)

Najohrozenejšou skupinou dnes nie sú paradoxne dôchodcovia, ale mladé rodiny s viacerými deťmi. Naším cieľom je štát, v ktorom si mladí ľudia chcú založiť rodinu a v ktorom chcú vychovávať svoje deti. Štát, ktorý vytvorí dobré podmienky mladým ľuďom, ktorí túžia po rodine a zvažujú, či ju budú vedieť uživiť alebo sa vrátiť z cudziny domov.

Demografickú krízu musíme riešiť podporou mladých ľudí, aby mohli mať viac detí. Rozhodovanie o treťom dieťati je najdôležitejšie. Väčšina mladých rodín sa totiž nebráni tretiemu dieťaťu, ale obávajú sa, či výchovu troch detí ekonomicky zvládnu.

Rešpektujeme právo mladých ľudí v modernom svete usadiť sa a žiť kdekoľvek na svete, no ak zatúžia po domove a chcú, aby ich deti mali okolo seba aj širšiu rodinu, starých rodičov, tety, ujov, bratrancov, sesternice, musíme vytvoriť podmienky, aby svoju túžbu mohli naplniť. Čo sa týka mladých rodín, a teda mladých ľudí vo veku od 20 do 30 rokov, tým finančná situácia naozaj sťažuje rozhodovanie o založení rodiny. Chcú vytvárať hodnoty, zakladať rodiny a prispieť svojou prácou, múdrosťou a húževnatosťou k tomu, aby Slovensko mohlo rásť. Aby tu mohli slušne a dôstojne žiť – oni a následne aj ich deti. My im jednoducho musíme na to vytvoriť priestor.

NÁJOMNÉ BYTY

Naším cieľom je vybudovať 25-tisíc nájomných bytov ročne

Hlavnou prekážkou pri rozhodovaní o založení rodiny predstavuje pre mladých ľudí bývanie. Dôkazom toho je údaj z Národnej banky Slovenska, podľa ktorej sa z mesiaca na mesiac mladí ľudia neustále zadlžujú. Podľa štúdie Fridricha Eberta Stiftungu s názvom Viac dostupného nájomného bývania, ako na to? je situácia v oblasti bývania

na Slovensku v porovnaní s EÚ nasledujúca:

- až 90,5 % domácností vlastní nehnuteľnosť, v ktorej býva (najviac v eurozóne),
- približne 3 % sú verejné nájomné byty vo vlastníctve samosprávy, čo predstavuje 4. najnižší podiel v EÚ,
- približne 3,5 % sú nájomné byty vo vlastníctve stavebných bytových družstiev,
- približne 3 % sú nájomné byty vo vlastníctve najmä fyzických osôb, pričom komerčné nájomné bývanie v podstate neexistuje,
- prakticky jediná reálna cesta pre mladých ľudí, ako sa dostať k bytu, je zobrať si hypotéku – 11,3 % z vlastníckych nehnuteľností je zaobstaraných cez hypotéku,
- počet bytov na 1 000 obyvateľov je 370 (druhý najnižší v EÚ),
- zhruba 74 % mladých ľudí žije v spoločnej domácnosti s rodičmi (najvyšší podiel v EÚ, priemer EÚ je 49 %),
- počet dokončených verejných nájomných bytov neustále klesá,
- vyše 30 % obyvateľov EÚ býva v nájomných bytoch.

Na riešenie tohto obrovského problému, ktorého odstránenie si bude v nasledujúcich rokoch vyžadovať obrovské investície, ktoré boli za posledných 30 rokov zanedbané, vypracovalo hnutie SME RODINA finančný a prevádzkový model, ktorý umožňuje výrobu a dodanie veľkého množstva kvalitných nájomných bytov dostupných pre bežného obyvateľa. Realizácia nášho programu zabezpečí nasledujúcu dostupnosť nájomných bytov:

Počet izieb v byte	Bratislava	Krajské mestá	Menšie mestá	Chudobnejšie regióny
1-izbový	299,-	199,-	149,-	99,-
2-izbový	379,-	249,-	189,-	119,-
3-izbový	589,-	389,-	289,-	189,-

Ide pritom o nové nájomné byty, kde počítame pri 1-izbových nájomných bytoch s plochou bytu 35 m², pri 2-izbových nájomných bytoch s plochou bytu 45 m², a pri 3-izbových nájomných bytoch s plochou bytu 70 m².

Nami dosahované nájomné je priemerne o 40 až 45 % nižšie, ako je to pri trhovom nájomnom. Pre riešenie chýbajúcich pozemkov navrhujeme uzatvoriť dohodu medzi štátom a Slovenským pozemkovým fondom o bezodplatnom poskytnutí pozemkov na výstavbu nájomných bytov. Konkrétny finančný a realizačný model predstavíme v osobitnom programovom materiáli.

Príspevok 100 eur na bývanie

Prispějeme na bývanie rodinám s deťmi do troch rokov, ak majú hypotéku

Narodením dieťaťa dochádza k výpadku jedného príjmu. **Zavedením príspevku na bývanie sa bude čiastočne kompenzovať strata príjmu jedného z rodičov a týmto rodinám sa pomôže súhradom nákladov na bývanie.** Mnohé rodiny počas výpadku jedného príjmu pozastavia splácanie hypotekárneho úveru, čiže požiadajú vo svojej banke o odklad splácania hypotekárneho úveru, ale tým sa im predlžujú roky konečného splatenia úveru.

Materská vyššia o 225 eur

Zavedieme princíp, že matke dieťaťa na materskú môžu príspeť aj otcovia do 3 rokov dieťaťa. Zvýšenie o 225,13 eura mesačne

Dĺžka trvania materskej dovolenky predstavuje v súčasnosti 34 týždňov. Výpočet výšky príspevku počas materskej dovolenky je stanovený z výšky príjmu matky pred jej nástupom na materskú, a preto zvýhodňuje ženy s vyšším príjmom. Priemerná výška materskej dávky za rok 2018 (na základe Správy o sociálnej situácii obyvateľstva za rok 2018) je 653,41 eura.

Nárok na čerpanie materskej dovolenky majú aj otcovia do troch rokov veku dieťaťa. Navrhujeme, aby otcovia, ktorí si nebudú čerpať materskú, nechcú, nemôžu alebo nespĺňajú podmienky, mohli sumu, ktorá by im bola vypočítaná, presunúť na matku svojho dieťaťa. **Týmto opatrením by matkám stúpila materská dávka priemerne o 225,13 eura.**

- V roku 2018 bola materská poskytnutá 867 486 poberateľom mesačne; z toho žien bolo 509 974; mužov bolo 357 512.
- Priemerná výška u matiek je 614,98 eura; priemerná výška u otcov je 840,11 eura; rozdiel vo výške je 36,6 % v prospech mužov.
- Dorovnaním materskej dávky pre ženy na úroveň mužov by došlo k zvýšeniu výdavkov štátu o 195 297 123,18 eura

10-dňová otcovská dovolenka

Zavedieme otcovskú dovolenku pri narodení dieťaťa na 10 pracovných dní po narodení dieťaťa, pretože matka s dieťaťom je v nemocnici a pomoc zo strany otca je nevyhnutná.

Rodičovský príspevok na úrovni minimálnej mzdy

Budeme sa zasadzovať za každoročné zvyšovanie rodičovského príspevku až na úroveň minimálnej mzdy

Naším cieľom je dostať rodičovský príspevok na úroveň minimálnej mzdy, ktorá od 1. januára 2020 bude 580 eur.

Povýšime rodičovskú dovolenku na prácu, ktorá bude ohodnotená minimálnou mzdou.

- V roku 2018 bol rodičovský príspevok poskytnutý priemerne 139 545 poberateľom mesačne.
- Minimálna mzda od 1. januára 2020 bude 580 eur; t. j. ide o zvýšenie o 210 eur.
- Pri rodičovskom príspevku minimálne vo výške 580 eur by došlo k zvýšeniu nákladov v rozpočte verejnej správy o 29 400 000 eur.

Vyšší rodičovský príspevok 370 eur aj pre študentky vysokých škôl a doktorandky

Študentky VŠ štúdia boli zaradené do nižšej úrovne rodičovského príspevku. My navrhujeme, aby mohli poberať vyšší rodičovský príspevok t. j. 370 eur, pretože tým, že sa vzdelávajú, nadobúdajú vedomosti, a tak určite budú prínosom do celého systému.

Flexibilné čerpanie rodičovského príspevku

Naplníme tým zásadu, že všetci majú nárok na dávky, no čerpať si ich môžu v režime, ktorý im najviac vyhovuje

Súčasná právna úprava ustanovuje vyplácanie rodičovského príspevku do tretieho roku dieťaťa, čo rodičov zbytočne obmedzuje. Naším cieľom je zaviesť flexibilné poberanie rodičovského príspevku t. z., že matka by sa rozhodla, či bude čerpať menej ako tri roky. Výška mesačnej dávky by závisela od počtu mesiacov, za ktoré sa ju matka (rodič) rozhodne vyčerpať. Po ukončení materskej dovolenky by matka dieťaťa uviedla na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny SR, aké obdobie chce čerpať rodičovský príspevok (12, 24 alebo 30 mesiacov), a na toľko mesiacov sa jej rozráta celková suma 8 100 alebo 11 100 eur.

Matky, ktoré by chceli zostať tri roky s dieťaťom doma, by mali rodičovský príspevok nezmenený v súčasnej výške.

- Napríklad: výška rodičovského príspevku čerpaného 2 roky by bola 11 100 eur pri vyššom rodičovskom príspevku (370 eur), t. z. matka dieťaťa by poberala mesačne rodičovskú dávku vo výške 462,50 eura 24 mesiacov.
- Pri nižšom rodičovskom príspevku (270 eur) by výška rodičovského príspevku čerpaného 2 roky bola 8 100 eur, t. z. matka dieťaťa by poberala mesačne rodičovskú dávku vo výške 337,50 eura 24 mesiacov.

Jasle a škôlky dostupné a financované z verejných zdrojov

Projekt výstavby nájomných bytov musí zahŕňať aj nevyhnutnú infraštruktúru služieb pre rodiny, výstavbu jasiel, škôlok, centier pre deti, materské centrá a pod.

Súkromné jasle a škôlky by mali ostať ako doplnok. Súkromná škôlka nemá byť nevyhnutnosťou preto, lebo miest vo verejných škôlkach je nedostatok, ale slobodnou voľbou rodičov.

Legislatívne zjednotenie postavenia jasiel a škôlok v systéme

V súčasnosti jasle legislatívne zriaďuje MPSVaR SR a ich registráciu evidujú VÚC. Zriaďovateľom MŠ sú mestá a obce. Zjednotenie systému je nevyhnutné, pretože jeho doterajšie nastavenie vytvára chaos.

PODPORA MLADÝCH RODÍN A DETÍ NAD 6 ROKOV (ŠKOLOPOVINNÉ DETI)

Podpora pre rodiny musí byť nastavená na všetky obdobia života rodín, teda aj v období, keď deti rastú, dospievajú a vzdelávajú sa. Na Slovensku paradoxne podpora klesá, ak sú deti staršie. Pritom náklady na starostlivosť a výchovu sú najvyššie v prípade školopovinných detí.

Daňový bonus vo výške 44,34 eur pre všetky deti

Hceme podporiť pracujúce mladé rodiny zavedením dvojnásobnej výšky sumy daňového bonusu na každé vyživované dieťa

Oproti súčasnosti by sa zvýšila výška daňového bonusu na 44,34 eura mesačne na každé dieťa, nielen pre deti do 6 rokov. Čím sú deti staršie a väčšie, tým stúpajú náklady na ich opatrovanie, výchovu a vzdelanie. Daňový bonus je správnym nástrojom, pretože podporuje rodiny pracujúcich rodičov.

Rodinné prídavky v troch úrovniach

Rodinné prídavky navýšime a odstupňujeme podľa veku dieťaťa:

- na dieťa do 6 rokov: 50 eur,
- na dieťa do 15 rokov: 60 eur,
- na dieťa do 25 rokov: 70 eur.

Prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. Prídavok sa vypláca mesačne, najdlhšie do dovŕšenia 25 rokov veku dieťaťa, ak dieťa spĺňa podmienku nezaopatrenosti. Prídavok na dieťa v súčasnosti dosahuje 24,34 eura mesačne. Náš návrh je odstupňovať rodinné prídavky, pretože čím je dieťa staršie, tým sú náklady vyššie. Pôjdeme podľa rakúskeho modelu, ktorý sme upravili na základe podmienok na Slovensku. Výdavky na prídavky na deti klesajú, čo je zrejme aj z uvedenej štruktúry, rodí sa čoraz menej detí a **prevládajú rodiny s jedným dieťaťom.**

- Počet poberateľov rodinných prídavkov je 649 300.
- Počet nezaopatrených detí je 1 084 156.
- Štruktúra: 50 % poberateľov poberá rodinný prídavok na 1 dieťa; 37,65 % na 2 deti; 8,5 % na 3 deti; 3,2 % na viac detí.
- V roku 2018 to predstavovalo sumu 313 071 926 eur z rozpočtu.

Príspevok 100 eur na začiatku školského roka pre všetkých žiakov základných škôl

Navrhujeme zaviesť tento príspevok vo výške 100 eur na každé dieťa navštevujúce základnú školu

Začiatok školského roka je mimoriadne finančne náročný pre rodičov, nehovoriac

o rodinách s viacerými deťmi. Preto presadíme príspevok na kompenzáciu výdavkov spojených s nástupom všetkých detí na základnú školu. Dôvody, pre ktoré je nutné podporiť rodiny v tomto období, sú jasné. Náklady sú nárazové a veľmi vysoké.

V okolitých krajinách ide o bežný príspevok. Napríklad v Maďarsku ho majú vo výške 50 eur a v Rakúsku vo výške 100 eur.

Skrátenie pracovného času pre matky s dieťaťom

Pre pracujúce matky s dieťaťom do troch rokov skrátime pracovný čas na šesťhodinový pracovný čas

Skrátenie pracovného týždňa pre matky s deťmi predškolského veku a 1. stupňa ZŠ

Cieľom je skrátiť pracovný týždeň pre matky s deťmi v predškolskom a školskom veku. Preťaženosť matiek, ktoré pracujú a starajú sa o deti, stále narastá. Riešením je komplex opatrení, ktoré umožnia rozširovanie polovičných alebo skrátených pracovných úväzkov. Podporíme a rozšírime projekt MPSVaR SR, ktorý prepláca časť nákladov zamestnávateľom na polovičné alebo zdieľané úväzky pre matky s deťmi. Je lepšie zamestnávateľov motivovať, ako im to cez zákony prikazovať. Postupne navrhujeme skracovať pracovný čas pre matky s deťmi predškolského a 1. stupňa ZŠ, tak aby to zamestnávatelia neobchádzali.

Navrhujeme, aby matky v piatok končili v práci už o 13. hodine, aby mali dlhší víkend pre rodiny aspoň o pár hodín.

Matky detí, ktoré sú umiestnené v jasliach (deti do troch rokov), by pracovali len 6 hodín denne.

Naším cieľom je dosiahnuť, aby matky detí mali nárok na jeden deň voľna počas týždňa. V oboch prípadoch by sa mzda matkám nekrátila, zamestnávateľom by stratu kompenzoval štát. Zamestnávateľov budeme motivovať, byť ústretoví voči matkám s deťmi.

SOCIÁLNA POMOC PRE NEÚPLNÉ RODINY

V živote každého rodiča môže nastať situácia, keď ju len veľmi ťažko, ak vôbec môže zvládnuť sám. Preto by v tejto chvíli v správne nastavenom sociálnom systéme mala nastúpiť pomocná ruka štátu.

Úprava vymáhania a vyplácania náhradného výživného

Presadíme v zákone o náhradnom výživnom, aby sa náhradné výživné vyplácalo v plnej sume, ako ho určil súd, a bez ohľadu na príjem matky

Správa o sociálnej situácii obyvateľstva, ktorú každoročne vydáva MPSVaR SR, konštatuje opakovane v každom roku, že skupinou, ktorá je najviac ohrozená chudobou, sú neúplné rodiny s deťmi. V krajine je potrebné sprísnenie pravidiel pre neplatičov výživného na deti. Namiesto rodiča by mal pohľadávky/výživné vymáhať štát, ktorý má oveľa väčšie legislatívne možnosti. Je nutné zrýchlenie vymáhania cez exekúcie bez lehôt, pretože osamelý rodič a deti nemôžu čakať celé mesiace na peniaze. Už výpadok príjmu v jednom mesiaci je pre rodinu vážny existenčný problém. V opačnom prípade nejde o náhradné výživné, ale o sociálnu dávku v určitej výške ako kompenzáciu za nezaplatené výživné.

Zvýšime sirotský dôchodok o 20 %

Je nutná zásadná zmena pri výpočte sirotskej dávky

Navrhujeme zaviesť, aby vdovský a sirotský dôchodok mohol prevyšovať starobný, výsluhový či invalidný dôchodok, na ktorý by mal nárok zomretý rodič pozostalého dieťaťa

Vychádzame z filozofie, že štát má byť v prvom rade starostlivým štátom a mal by aspoň z materiálneho hľadiska nahradiť starostlivosť rodiča v podobe strateného príjmu osirelej rodiny. Správa o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky za rok 2018 z dielne MPSVaR SR uvádza, že v roku 2018 bolo vyplatených 20 958 sirotských dôchodkov. Je to o 295 vyplatených sirotských dôchodkov menej ako v roku 2017. A približne o 600 menej oproti roku 2016. Pokles je spôsobený demografickým vývojom, rodí sa čoraz menej detí.

Od roku 2004 sa sirotský dôchodok iba valorizoval. Priemerná vyplatená výška sirotského dôchodku za rok 2018 bola v sume 133,71 eura. To nemôže v žiadnom prípade pokrývať potreby dieťaťa v prípade, že rodina príde o jedného z rodičov a o jeho príjem. Deti sirotské potrebujú, aby sa rodina neprepadla do pásma chudoby, aby deti mohli študovať, športovať, navštevovať krúžky a žiť plnohodnotný život. Rovnako treba zmeniť výpočet sirotského, ktorý limituje jeho výšku. Preto našim cieľom je zvýšenie percenta, podľa ktorého sa priznávajú sirotské dôchodky. **Náš návrh je 50 percent starobného, výsluhového či invalidného dôchodku, na ktorý by mal nárok zomretý rodič pozostalého dieťaťa.**

Uvedomujeme si, že ani toto zvýšenie nie je dostačujúce, ale bude **prvým krokom k postupnému zvyšovaniu sirotského až na úroveň 60 percent** zo starobného, výsluhového, resp. invalidného dôchodku zosnulého rodiča.

KOMPLEXNÝ SYSTÉM POMOCI PRE RODINY S DIEŤAŤOM/DEŤMI S ŤAŽKÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Potrebuje celistvý systém pomoci, ktorý pozostáva z dostupného poradenstva, služieb, najmä denných centier pre deti so špeciálnymi potrebami, dostupného vhodného vzdelávania so školskými asistentmi, z komplexnej zdravotnej starostlivosti.

Zákony musia presne a podľa čitateľných pravidiel stanoviť nárok a ten potom úrady vykonávajú. Dnešný systém umožňuje vysokú mieru rozhodovania konkrétnych úradníkov, často ide o protichodné závery, kde v jednom prípade je nárok na dávky a kompenzácie priznaný, inde v rovnakom prípade nie.

Príbehy matiek a otcov, ktorým sa narodí dieťa alebo aj viac detí so zdravotným postihnutím, sú silnými príbehmi hrdinstva, odriekania, neuveriteľnej obetavosti a lásky. Ale aj dennodenného prekonávania prekážok a nepochopenia, bohužiaľ, aj zo strany štátu a úradov, ktoré by mali v prvom rade pomáhať. Takéto rodiny nesmú zostať so svojím trápením samy, nesmú sa ocitnúť na pokraji chudoby a sociálnej izolácie. Každá takáto rodina si zaslúži náš obdiv a rešpekt. Takéto rodiny nepotrebujú iba dobre a spravodlivo nastavenú finančnú podporu, ale komplexný systém pomoci.

O 210 eur vyšší príspevok na opatrovanie poskytovaný opatrovateľovi Príspevok dostaneme na úroveň minimálnej mzdy do 4 rokov

Dnešný peňažný príspevok na opatrovanie poskytovaný opatrovateľovi je stanovený na sumu 430,35 eur (pri opatrovaní jednej osoby so ZŤP).

Naším cieľom je dostať túto sumu na úroveň minimálnej mzdy, ktorá bude od 1. januára 2020 predstavovať 580 eur v hrubom. V čistom sa bude teda minimálna výška príspevku pohybovať na úrovni 469 eur.

Zmeníme systém posudzovania nárokov a posudkovej činnosti

Zjednotíme systém posudzovania činnosti posudkových lekárov a systém prideľovania a posudzovania kompenzácií pre osoby so zdravotným postihnutím pod jednu strechu, pod MPSVaR SR

PODPORA ROZŠIROVANIA SLUŽIEB PRE DETI SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Potrebuje denné centrá pre deti so špecifickými potrebami

Rovnako budeme presadzovať ich integráciu so zdravými deťmi, ak to ich zdravotný stav umožňuje, podporovať ich vzdelávanie, vytváranie miest v materských škôlkach a školách.

SOS PRÍSPEVOK - NOVÁ SOCIÁLNA DÁVKA

Vytvoríme novú sociálnu dávku v systéme, tzv. SOS príspevok. Pôjde o rýchlu, okamžitú pomoc v prípade, ak niektorému členovi rodiny diagnostikujú závažnú chorobu a jeho liečba je mimoriadne nákladná a náročná. Chceme tým reagovať na narastajúci počet najmä onkologických pacientov, kde si situácia vyžaduje špecifický prístup. Onkologickí pacienti sa v systéme sociálnej pomoci ocitajú v istom vákuu, pretože ich liečba môže byť krátkodobá, ale aj dlhodobá a počas nej potrebujú pomoc, aby neriešili existenčné problémy. Náš návrh je poskytnúť 75 % náhrady príjmu do domácnosti. Výpočet by bol z reálnej mzdy dotknutej osoby.

KOMPLEXNÁ STAROSTLIVOSŤ PRE AUTISTOV

Počet narodených detí postihnutých autizmom z roka na rok stúpa. Teraz už to je jedno dieťa zo 65 detí. Autizmus je už ako detská epidémia. K autizmu sa štát stavia tak, že je to jedno z postihnutí, ale nie je to tak, ide o špeciálne postihnutie, ktoré vyžaduje špeciálnu starostlivosť. Štát musí riešiť komplexnú starostlivosť o autistov. Autizmus má viacero foriem a rôzne škály. Rodič vie, v akej škále sa jeho dieťa nachádza, a môže rozhodnúť o tom, či dieťa dá do normálnej triedy alebo do špeciálnej.

Nárok na asistenta

Dieťa s autizmom, ktoré navštevuje ZŠ, má nárok na prideleného asistenta.

Samostatné triedy na ZŠ pre autistov

V ťažšej forme postihnutia je nutná osobitná starostlivosť, v týchto prípadoch by v istej spádovej oblasti boli špeciálne triedy pre autistické deti. V prípade, keď má matka viac detí, mala by prednostné právo dať zdravé dieťa do tej istej školy, ako chodí autista. Aby nerozvážala deti.

Centrá pre dospelých autistov

Na Slovensku je zriadený zanedbateľný počet centier pre dospelých autistov. Preto je nutné vytvoriť pre dospelých autistov dostatočný počet miest. Aj dnes sú v rôznych zariadeniach umiestnení starší autisti, väčšinou však nemajú dobre stanovenú diagnózu a nikto s nimi správne nezaobchádza. Centrá by zabezpečovali adekvátnu sociálnu aj zdravotnú starostlivosť.

ROZŠÍRENIE NÁROKU NA OPATROVATEĽSKÉ SLUŽBY

Presadíme, aby na opatrovateľskú službu mali nárok aj rodiny, v ktorých je viac ako jedno dieťa ZŤP

Opatrovateľskú službu poskytujú obce a mestá. **Chceme rozšíriť zákonný nárok aj na rodinu, ktorá sa stará o dve alebo viac detí s ťažkým zdravotným postihnutím.** Dnes nemajú na túto službu nárok osoby, ktorým bol schválený opatrovateľský príspevok alebo osobná asistencia. Takáto služba by však výrazne pomohla starajúcim sa rodičom

odľahčiť ich dennodennú náročnú starostlivosť. Rodiny s postihnutými deťmi sú naozaj v ťažkej sociálnej izolácii.

KOMPLEXNÝ SYSTÉM SOCIÁLNO-ZDRAVOTNÍCKEJ LEGISLATÍVY

Pripravíme legislatívu tak, aby presne definovala sociálno-zdravotnú starostlivosť, dlhodobú starostlivosť o chorých ľudí a ľudí odkázaných na túto starostlivosť.

Systém bude vychádzať z potrieb klienta a z jeho preferencií. Štát zadefinuje nárok a potrebu, ktorú preplatí, a občan/klient si službu vyberie. Či chce zostať doma a využije domácu opatrovateľskú starostlivosť, alebo sa rozhodne ísť do zariadenia. Nevyhnutné bude posilniť najmä domácu opatrovateľskú starostlivosť a sieť ADOS-iek.

ZVÝŠIME PLATY OPATROVATELIEK, ZDRAVOTNÝCH SESTIER A KVALIFIKOVANÝCH OŠETROVATELIEK

Uvedomujeme si, že najväčšou prekážkou pri rozvoji sociálnych služieb, ktoré potrebujeme a budeme čoraz viac potrebovať, je nedostatok opatrovateľiek, zdravotných sestier a kvalifikovaných ošetrovateľiek/ošetrovateľov. Preto im treba vytvoriť nielen lepšie platové podmienky, ale aj systém benefitov, aby sa vrátili domov zo zahraničia, prípadne, aby bol na trhu práce väčší záujem o tieto povolania.

SOCIÁLNE SLUŽBY PRE SENIOROV

Populácia starne a v spoločnosti počet seniorov rastie. Minulý rok, t. j. v roku 2018, počet seniorov prvýkrát prevýšil počet detí. Pomoc pre nich a pre ich rodiny má smerovať predovšetkým do zabezpečenia kvalitnej starostlivosti. Napríklad aj socializovaním v centrách, ktoré by poskytovali aktivity na zabezpečenie mentálnej aj fyzickej kondície. Je predsa nemysliteľné, aby seniori po tom, čo celý svoj produktívny život pracovali a boli plne začlenení do spoločnosti, v jeho závere ostávali bez pomoci a možnosti izolovaní v samote svojich príblytkov.

Seniorské centrá

Vystaviame seniorské byty pre seniorov vo veku 65 a viac

Slovensko ako jedna z krajín v rámci Európy, kde najrýchlejšie starne obyvateľstvo, stojí pred vážnou úlohou. A to pripraviť sa na čoraz vyšší počet seniorov a ľudí odkázaných na sociálnu a zdravotnú starostlivosť. Vystavanie seniorských bytov vidíme ako riešenie pre sociálno-zdravotné zabezpečenie seniorov vo veku 65 a viac. Ide o zariadenie, ktoré by bolo prispôbené potrebám seniorov. V jednom areáli (seniorskom parku) by bola zabezpečená zdravotná starostlivosť, rehabilitačné služby, ale aj voľnočasový program a služby ako pranie, varenie, žehlenie, kaderníctvo, atď. Areál by bol spoločný so zdravotným zariadením. Princíp by fungoval na výmene ich bytov/domov za pobyt v centre seniorov. Nezaniká tým hodnota majetku.

POSILŇOVANIE MEDZIGENERAČNEJ SOLIDARITY V RODINÁCH

Poskytneme možnosť prispievať určitým percentom z dane na dôchodok svojich rodičov

Percentá z dane z príjmu by mohli pracujúci ľudia darovať aj rodičom ako poďakovanie za výchovu. Týmto spôsobom by si mohli seniori prilepšiť popri dôchodku.

VYROVNÁVANIE PLATOV A DÔCHODKOV MUŽOV A ŽIEN SPÔSOBNÝCH MATERSTVOM

Rozdiely v platoch mužov a žien majú niekoľko príčin. V prvom rade ženy pracujú v povolaniach s nižšími mzdami – v školstve, v službách, sociálnej oblasti, ako zdravotné sestry, v nižších pozíciách v rámci firiem. Kým štát systematicky nebude tlačiť na zvyšovanie plátov v týchto oblastiach, budú ženy v príjmoch stále zaostávať.

Druhým vážnym dôvodom zaostávania v platoch mužov a žien je materstvo a starostlivosť o deti. Zoberme si mladú dvojicu, ktorá skončí školu a zamestná sa na rovnakej pozícii s rovnakým platom. Mladá žena odchádza na materskú a mladý muž zostáva v práci a finančne napreduje. Ona poberá materskú, potom rodičovský príspevok tri roky. Po návrate má v lepšom prípade rovnaký plat, ak nie je preradená na inú pozíciu s nižším platom. Predpokladá sa totiž, že už nebude môcť podávať také pracovné výkony, lebo má malé dieťa.

ODMENÍME MATKY ZA VÝCHOVU DETÍ

Vyššie poistné na dôchodok pre matky starajúce sa o deti. Výpočet z priemernej mzdy v národnom hospodárstve

Materstvo a roky s dieťaťom sa odrážajú aj neskôr v dôchodku, pretože tieto roky kryje v poistení štát. Pri dvoch, troch deťoch je strata v plate a neskôr v dôchodku už citelná.

Naším cieľom je zvýšiť dôchodok ženám (respektíve osobám, ktoré sa rozhodne starať o dieťa), ktoré sa starali časť života o deti a nechodili do práce. Starostlivosť o dieťa v sociálnom systéme nie je nijako ohodnotená okrem skoršieho odchodu do dôchodku. Starostlivosť o dieťa ženu sociálne oslabuje. **Na dôchodkové odvody by matke počas materskej a rodičovskej dovolenky prispieval štát.**

VYPRACOVANIE UDRŽATEĽNEJ SCHÉMY SYSTÉMU SOCIÁLNEHO ZABEZPEČENIA DO BUDÚCNA

S ohľadom na meniace sa demografické podmienky a objektívne zmeny v spoločnosti navrhujeme vypracovanie novej – dlhodobou udržateľnej a motivačnej schémy systému sociálneho zabezpečenia. Samozrejme, že sociálny systém a výška dávok sa menia v cykloch (podľa preferencií danej vlády), ale na každú sociálnu dávku by sa mali do budúcnosti principiálne aplikovať dva testy – test adresnosti a test negatívnych dôsledkov.

Prvý test znamená, že čím vyššia bude neadresná dávka, tým väčší objem prostriedkov budú ľudia poberať zbytočne. Na strane štátu tak dochádza k plytvaniu. Vyššie dávky zvýšia komfort tých ľudí, ktorí to nepotrebujú a ktorí z tohto dôvodu nezmenia svoje správanie. Samozrejme, cenou tejto neadresnosti je buď nižšia ekonomická výkonnosť, alebo chýbajúce prostriedky inde.

Test negatívnych dôsledkov znamená, že čím vyššie budú sociálne dávky, čím vyšší bude daňový bonus, čím vyšší bude kumulovaný čistý príjem, tým nižšia bude motivácia žien získať plnohodnotné zamestnanie, čo v dlhodobom horizonte vedie k sociálnemu znevýhodneniu žien. V dôsledku toho ženy budú systémom motivované ostať dlhšie obdobie v krátkych úväzkoch, čo sa potom prejaví na nižších dôchodkoch a následnej potrebe „dotovať ženské dôchodky“ z titulu nerovnosti. Tento systém bude potrebné z dlhodobého hľadiska podrobiť kritickému zhodnoteniu, aby sme do budúcnosti nastavili motivačnú schému v prospech celého spektra budúcich generácií našich žien.